

"Burgerinitiatieven geven platteland een nieuwe impuls"

nieuws

In de nieuwste uitgave van Buitenkans wordt aandacht besteed aan de waarde van burgerinitiatieven op het platteland. “Door hun creativiteit reiken ze het beleid vaak waardevolle alternatieven aan”, stelt onderzoeker Hans Leinfelder van de KU Leuven. Hij raadt de overheden in ons land dan ook aan om de initiatieven te financieren, zonder inhoudelijke voorwaarden te stellen. “Meer kennis en samenwerking vormen immers de sleutel tot een beter openruimtebeleid”, klinkt het.

🕒 30 MAART 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:33

Lees meer over:

[platteland](#)

[ruimtelijke ordening](#)

In de nieuwste uitgave van Buitenkans wordt aandacht besteed aan de waarde van burgerinitiatieven op het platteland. “Door hun creativiteit reiken ze het beleid vaak waardevolle alternatieven aan”, stelt onderzoeker Hans Leinfelder van de KU Leuven. Hij raadt de overheden in ons land dan ook aan om de initiatieven te financieren, zonder inhoudelijke voorwaarden te stellen. “Meer kennis en samenwerking vormen immers de sleutel tot een beter openruimtebeleid”, klinkt het.

Buitenkans praat met twee vrijwilligers van de vzw Vrienden van de Zwalmse Dorpen en met Hans Leinfelder van de KU Leuven, die onderzoek heeft gedaan naar nieuwe actoren op het platteland in het kader van open ruimte. De vzw is ontstaan als reactie op een verkavelingsaanvraag in het centrum van Rozebeke, waarvoor een oude hoeve zou moeten wijken. De vrijwilligers werkten een alternatief uit met evenveel wooneenheden, maar met behoud van de bestaande structuur en gebouwen. De gemeente keurde de oorspronkelijke verkaveling toch goed, waarop de Vrienden hun vzw oprichtten. De verkaveling kwam er uiteindelijk niet.

Ook nu nog volgt de vzw het openruimtebeleid op in Zwalm, een verzameling van 12 pittoreske dorpskernen in de Vlaamse Ardennen. Hun bezorgdheid is dat de historische waarde van het dorpsgezicht verloren gaat door ongepaste bouw- en verkavelingsplannen. “In een regio als Zwalm moet je daar voorzichtig mee zijn”, klinkt het.

Vrijwilliger Geert Pauwels merkt op dat dit vooral een probleem is in landelijke gemeenten. “In steden als Gent hecht het beleid al meer waarde aan de historische context. Waardevolle gebouwen en stadsgezichten worden er beschermd. In landelijke gemeenten daarentegen is men allang blij dat er vernieuwd wordt. Het begrip verdichting wordt daarom te eng geïnterpreteerd. Verdichten doe je beter in dorpen met de nodige voorzieningen. Dorpen zoals in Zwalm zijn beter geschikt als buitengebied, waar mensen zich kunnen ontspannen.”

Het burgerinitiatief probeert inwoners te overtuigen van die historische waarde. Ze hebben een Facebookpagina en sturen nieuwsbrieven en persartikels uit. Daarenboven organiseren ze erfgoedwandelingen en jaarlijks een dorpsfeest, om de sociale cohesie in de dorpen te versterken. Maar de werking kreunt onder een gebrek aan financiering, en het feit dat alles rust op de schouders van een paar vrijwilligers.

Een typisch verschijnsel, zegt Leinfelder. “Veel burgerinitiatieven zijn het werk van vrijwilligers. Na enkele jaren begint het werk te wegen en zoekt men een manier om te professionaliseren, via externe financiering. Maar in hoeverre zijn ze dan nog autonoom?” De onderzoeker doet daarom een opvallende oproep aan de overheden: “Financier de werking, maar stel geen inhoudelijke voorwaarden. Lokale groepen zijn vaak creatief en reiken waardevolle alternatieven aan. Laat je daardoor uitdagen en werk met die informatie.”

Het volledige interview is te lezen in de nieuwste Buitenkans. Buitenkans is het magazine over open ruimte in Vlaanderen, uitgegeven door de Vlaamse Landmaatschappij. Sinds 2017 verschijnt het vier keer per jaar als digitale nieuwsbrief. Twee keer per jaar wordt een selectie artikels daaruit nog gebundeld in een papieren magazine.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra